

Ayın Filmleri

Dr. Emin Yeğınboy / Karşıyaka RK GDB

Nereye kadar alkol / Another Round Druk

Yönetmen : Thomas Vinterberg

Oyuncular : Mads Mikkelsen, Magnus Millan, Thomas Bo Larsen, Lars Ranthe

Çakırkeyfalın bazı önemli kararlar insanlığın gidişatını etkilemiş midir? Yaklaşık 20 yıl önce Norveçli Filozof Finn Skarderund insanların kanda 0,5 promil alkol ile doğmaları gerektiğini, bunun eksikliğini yaşamda alkol içerek giderdiklerini iddia etmişti. Teorisine örnek olarak alkolle arası çok iyi olan Hemingway, Truman Capote, Edgar Alan Poe gibi yazarları, Napoleon, Büyük İskender, Churchill gibi devlet adamlarını göstermişti. Teorisi geniş anlamda kabul görmese bile taraf çıkanlar olmuştur. Eleştiriler, tabii ki, destekçilerden daha çoktu. **“Körkütük-Another Round”** bizlere bu teoriyi deneyen 4 lise öğretmenin hikayesini anlatıyor. Sıkılmış, rutinden bunalan, bu dört adamın hayatlarına dinamizm getirmesi için aldıkları 0,5 promil alkol kararını bir protokol yaparak aralarında uygulamaya başlamalarına tanık oluyoruz. Gizli ve kimseye göstermeden yapılan bu bilimsel (!) çalışma protokolü. Alkolün bir sınırı var ve bu nerede? Herkes için farklılık gösterebilir mi? Film bunun da yanıtını kendi içinde veriyor.

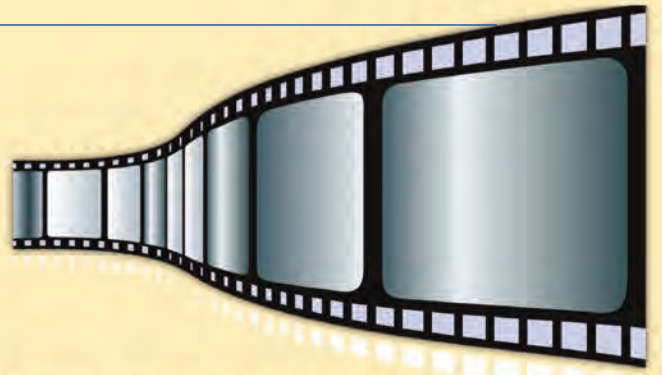
Dogma akımının kurucularından olan yönetmen Thomas Vinterberg senaryoyu birlikte yazdığı Tobias Lindholm ile önce alkolü öven bir senaryo için yola çıkıyor. Yazım sırasında, bunun toplumsal sorumsuzluk olacağını düşünüyorlar ve alkolün kötü yüzünü de gösteren final bölümlerine karar veriyorlar. Filmin dili de alkol etkisi gibi, ilk bölüm sarhoşluğun coşkusu içinde geçiyor. İkinci bölümse ertesi sabah baş ağrısı ve bulantıyla uyanmak gibi tanımlanabilir.

Öğretmenlerin dünyasına Martin'le (Mads Mikkelsen) giriyoruz. Sıkılmış, kafası dağınmış, dersin başında anlattıkları sonuna doğru unutan depresif bir tarih öğretmeni. Depresif davranışları aile yaşantısında da sürer. İki oğlu ve hemşire karısıyla kopukluk içinde, rutin ve mutsuzdur. Üç çocuklu ailesiyle içlerinde en mutlu gözükten, psikoloji öğretmeni Nikolaj (Magnum Millan), Skarderund'un promil teorisiyle gelir. Martin başta kabul etmek istemez. Beden eğitimi öğretmeni Tommy (Thomas Bo Larsen) ve müzik eğitmeni Peter (Lars Ranthe) teklife havada atlarlar. Her gün mesai saatlerinde, sadece 0,5 promil alkol alacaklardır, akşamları ve hafta sonları ise protokole göre kullanmak yasaktır. Amaç alkolün özgürleştirici, psikolojik etkilerini araştırmak, uygulanabilirliğini tartışmaktır. Başta her şey yolunda gider. Üfleme cihazı yardımıyla alkol promilini kontrol altında tutarlar. Derslerde bir anda performansları açılır. Enerjik davranmaya başlarlar, öğrencilerle iletişimleri pik yapar. Martin'in aile yaşantısında bile olumlu etkileri izlenir. Ailecek tatile giderler, karısıyla aşklarını tazeler. Protokolün ikinci ayağında ise kişisel promil oranına ulaşmaya çalışırlar. Burada işler biraz karışmaya başlar. Üçüncü protokol ayağı ise **“ateşleme”** dedikleri, azami promil miktardır. Her şey kontrol dışı olmaya o kadar yakındır ki...

Bu yıl yabancı dilde en iyi film Oscar'ı yanında, BAFTA, César, Avrupa Film Ödülü gibi önemli ödüllerle donanan **“Körkütük”** son yıllarda izlediğim en çarpıcı finale bitiyor. Mads Mikkelsen'in oyunculuk yeteneklerine aşinayız. Bu kez finalde farklı bir yüzü ortaya çıkıyor. İzleyici bana hak vereceksiniz. Takım halinde oyunculuklar muhteşem. Çekimler sırasında kızı Ida'nın bir trafik kazasında yaşamını kaybetmesiyle yıkılan yönetmen Thomas Vinterberg, Oscar töreni sırasında yaptığı duygulu konuşmada, filmi ona armağan ettiğini söyledi, filmin tamamlanmasında kendisine destek olan oyuncularına minnetlerini sundu.

Filmin omurgası dört adamın kanka muhabbeti ve birbirlerini destekleme ruhu üzerine kurulu. Çok sevdiğim 1997 yapımı, yine trajikomik **“Full Monty-Anadan Doğma”**'ı hatırlatan **“Körkütük”**, bu yılın açık ara en iyi filmlerinden. İlk bölümdeki deli fişek hava, ikinci bölümde yerini dramatik bir karanlığa bıraksa da anlatımda denge bozulmuyor. Başarılı kamera kullanımı atmosferi mükemmel yansıtıyor.

İKS online üzerinden izlenebilir.

Görünmez olmanın gücü ve laneti : Fatma

Sokakta, otobüste, markette yanımızdan geçen giden insanlar hakkında ne kadar bilgi sahibi olabiliriz ki? Kafamızda basmakalıp yaşam şekilleri canlanır. Ne kadarı gerçektir, ne kadar ön yargıdır? Bilemeyiz... Fatma işte böyle sıradan bir karakter. Fark edile bile üzerinde kimsenin durmayacağı, düşünme bağlamında vakit kaybetmeyeceği, başı örtülü, makyajsız, sıradan giyimli, temizliğe giden bir kadın. Evlerde, işyerlerinde sessiz, sakin işini yaparken gözlerini karşısındakinden kaçırın bir kimlik. Yaşamındaki acıları yansıtmayan düz bir yüz. Yaşamının orta yerinde ise ortadan kaybolan kocası Zafer'i aramak gibi bir saptantısı olan bir kadın.

Senarist Özgür Önurme öykü yaratıcılığıyla ve Fatma karakterinde Burcu Biricik'de oyunculuğuyla bu sıra dışı sayılacak ve 6 bölüm süren hikayeye hayat vermişler. Burcu Biricik oyunculuk kariyerinde kendisine yeni yollar açacak bir karakteri hayata geçiriyor. Üzerinde çalışılmış, incelikle dokunmuş bu karakterin canlanmasında senaryonun ön gördüklerini büyük bir adanmışlık

inde hayata geçirmiş. Senaryoya gelince toplumsal gerçekçi damardan beslenen kadınsal bir intikam öyküsü üzerine kurulu. Kadın psikolojisinin çok yaralandığı, mağdur hissettiği bugünkü dünya düzeninde, ailesine yapılanların intikamını almak için yola çıkmış dişi bir karakter. Bazen araya sınıfının da ezilmişliğinin intikamı giriyor. Fatma'nın dışında strootip karakter sınıfına girmeyecek, komşusu Kadriye ve onun hakkını vererek canlandıran Gülçün Kültür Şahin var. Erkek dünyasının kötülükleri ise abartılı klişe karakterler olmanın dışına çıkamıyorlar.

İlk 3 bölümde daha çok Fatma'nın kafasından geçenlere odaklanıyoruz. Onun bilinçaltısını dolduran düşüncelere, geçmişinin travmalarıyla tanışıyoruz. Son 3 bölümde hikaye daha dinamik ve eylemlere odaklı. Görünmezlik vasfında bir kadının ne kadar soğukkanlı ve akıllı olabileceğine tanık oluyoruz. Kadına karşı erkek şiddetinin arttığı bir dünyada ve bu konuda ilk sıralara oynayan ülke insanı olarak eylemlerinin bilhassa kadın izleyici cephesinde yarattığı katarsis inkar edilemez. Adaletin kurumsal olarak yozlaşması, kişisel adaleti doğurur mu? Haklı kılar mı? Buna ilkesel bir yanıt çıkmasa da dizi karakterine sahip çıkıyor.

Uğur Yücel'in yazar karakteri oldukça anlamlı. Acaba yazdığı romanın kurmaca bir karakteri olarak mı Fatma'yı izliyoruz, sorusu şekilleniyor kafada. İzleyici olarak, kısa bir süre, ikilemde kalsak da, öykü bu yola sapmıyor. Fatma yaptıklarıyla yaşayan gerçek bir karakter. Yazar karakterine üzerine bir parantez açacak olursak, toplumsal olaylara tepeden bakan, evinde çalışan temizlikçi kadının, kafasında yarattığı şablonlardan farklı olmasını, yazarlığında yaratıcılık için fırsat gören biraz abartılı aydın tiplimesi deriz ve parantezi kapatırız. Karakterin böyle karton olması da istenmiş, bence...

Sinema kurgusu akıcılığında olması, dizinin önemli artlarından. Eve kapalı kaldığımız bu günlerde klişelerine karşın, Fatma'nın şartlırcı halleleriyle izleyeni içine alan bu diziye, bir şans verin. İkinci sezonu gelir mi, gelirse kalıpları kırar mı? Yaratıcılığın vereceği yanıtlara kalıyor.